

Alemanya i la Covid-19 (II)

written by Pere Grau i Rovira | 29 d'abril de 2020

He cregut interessant per als nostres lectors oferir una petita miscel·lània de diversos aspectes de la crisi de la Covid-19 a Alemanya. Ho he agafat d'aquí i d'allà a la premsa del país on visc des de ja fa seixanta anys.

Per començar voldria subratllar la diferència que hi ha entre la intervenció de l'exèrcit alemany i la de l'espanyol. A Espanya han sortit a la TV els generals amb totes les medalles i dient de vegades coses tan fora de to, que només es comprenen amb la mentalitat casernària d'aquesta gent. I els soldats surten a patrullar i a posar multes. A Alemanya només ha sortit a la tele la ministra de defensa aclarint que l'exèrcit federal farà tot el que pugui per ajudar les autoritats civils. Quan escric això (el 21 d'abril) l'exèrcit alemany ha posat a la seva disposició 32.000 soldats. Dels quals, 17.000 són del cos de sanitat i la resta són voluntaris de totes les altres unitats. La majoria reforça el personal als hospitals militars a tota Alemanya, però també ajuden a les instal·lacions civils, tant als hospitals com a les residències de gent gran, fent fins i tot les feines més ingrates, però també convivint amb els ancians i entretenant-los amb jocs, o com sigui. La diferència de mentalitat entre els dos exèrcits no pot ser més clara.

Pel que fa als greus problemes econòmics que ha originat el virus, la incògnita més anguniosa (com a tot arreu) és quan es podrà arribar a una normalització relativa de la vida social i econòmica. Alemanya, a causa de la política financera d'austeritat dels darrers anys, està certament en millors condicions que altres països per ajudar la població, però no pas per suportar una paràlisi de l'economia de durada indefinida. I tant el govern federal com el dels Lands fan tot el que poden per fer bé la seva feina, i tenen l'aprovació de la majoria de la gent.

Que Alemanya tingui més èxit que altres països en la lluita contra el virus (fins i tot el New York Times ha parlat de "l'excepció alemanya") té causes diverses, entre altres uns governants amb molt sentit de la responsabilitat, començant per Àngela Merkel que porta la crisi amb la mà serena que ha tingut sempre en la seva gestió (i que ha recuperat amb escreix la popularitat que va perdre en part amb l'onada migratòria del 2015). Un factor, però, molt important és que el govern central no ha usurpat les competències dels estats federals i actua en tot moment d'acord amb aquests, de manera que cada estat (cada Land) pot aplicar les mesures generals de la forma que cregui més indicada. És una actuació diametralment contrària a la d'Espanya (i a la de França, on també les autoritats centrals han fet més d'un disbarat). Així els focus d'infecció més forts a Renània-Westfàlia i a Baviera van ser tancats ràpidament, com hauria estat tancat Berlín si hagués calgut, per molta capital que sigui.

Actualment més de 700.000 empreses han demanat l'ajuda de "treball curt", semblant a l'ERTO espanyol, sense que ara es pugui encara concretar quants milions de treballadors en són afectats. Una primera estimació parla de 4 milions. Un cas especial, per al que el govern ja ha anunciat que es prendran mesures especials d'ajuda no previstes en els primers moments, és el dels hotels, bars i restaurants, que donen feina a més de dos milions de persones. Es tem que tot i amb les ajudes potser molts han de tancar les portes i es parla que fins a 70.000 establiments poden desaparèixer, si no poden tornar a obrir molt aviat.

Des del 20 d'abril poden obrir altra vegada totes les botigues fins a 800 m², amb les precaucions que calguin per mantenir la distància entre client i client. Però la disminució d'ingressos de gran part de la població fa que la clientela sigui més escassa que abans i que aquesta represa sigui més fluixa del que caldria per salvar molts comerciants grans i petits.

Àngela Merkel ha previngut de no fer-se il·lusions prematures sobre el retorn a la normalitat i que cal evitar que anar massa de pressa no pugui posar en perill el que ja s'ha aconseguit i s'obri la porta a una nova onada d'infeccions. Les mesures anunciades arriben fins ben entrada la tardor, però ni polítics tan sensats com els alemanys podran evitar de decidir-se si el dilema entre salut i economia esdevé vital. La vella dita que el remei pot ser pitjor que la malaltia podria tenir una trista confirmació. El programa mundial d'alimentació de les Nacions Unides, acaba de publicar un comunicat en el qual diu que les conseqüències de la pandèmia poden ser pitjors que la mateixa malaltia, i parla de què als països subdesenvolupats aquest any pot haver-hi 265 milions de persones que pateixin fam i que mori molta més gent que la que ha matat el virus. A Europa, les conseqüències poden ser diferents, però, sense una represa àmplia de l'activitat econòmica, fins i tot els estats més rics seran incapaços de compensar les pèrdues i les necessitats vitals de la gent durant mesos i mesos. Tancar els ulls no serveix de res. I no podrà evitar-se (amb totes les dificultats ètiques que això comportarà) una discussió amplíssima sobre el camí menys dolent per sortir d'aquesta crisi històrica. Ni a Alemanya ni enlloc.